

Rm; 12:1-21.

„Változzatok meg értelmetek megújulásával” – mondja az apostol. Én nem tudom, hogy milyenek voltak az ókori emberek, de az biztos, hogy ez az a mondat, amitől a mai (un. posztmodern) embernek feláll a szőr a hátán. „*Ne akarjon engem senki megváltoztatni! Jó vagyok én úgy, ahogy vagyok. Tessék engem így elfogadni, vagy legalább hagyjanak békén!*” – ez az átlagos, eleve tüskés és elutasító válasz az apostol felszólítására: Változzatok meg! S ha nagyon forszírozzuk ezt a változást, az értelem megújulását, könnyen lehet, hogy emberek felháborodnak, és legközelebb már meg sem hallgatnak minket. (Csendben jegyzem meg, nem volt ez másként Jézus tanítása kapcsán se. Tőle is fordultak el emberek.) De csakugyan! Minek forszírozzuk mi oly gyakran – ha nem állandóan – ezt a változást és megújulást? Nem egyszerűen valami kényszeres dolog ez részünkről, hogy mindig valamit újítani akarunk, ha már úgylis református egyház vagyunk? Mi szükség van a változásra? Vizsgáljuk meg több szempontból is ezt a kérdést!

Miért változunk? Talán az egy általánosan igaz válasz erre a kérdésre: Mert nem vagyunk tökéletesek. Ezt talán mindenki belátja. De ezen túlmenően már egészen különböző élethelyzetek lehetnek, melyek más és más szempontból teszik indokolttá a változás szükségességét. Lehet, valakinek azért tanácsos változtatni gondolkodásán, jellemén, viselkedésén, életútján, mert olyan úton jár, melynek egyszerűen rossz vége van. Olyan úton jár, mely úton szükségszerűen okoz másoknak fájdalmakat. Az önzés és önközpontúság útja ez, melyen az iránytű az, hogy én jól érezzem magam, és gondosan próbál az ez úton járó ember elkerülni minden nehézséget, erőfeszítést és fájdalmat. És ez az út pillanatnyi és rövidtávú örömkön vezet át, ezért olyan vonzó. Ezért nem akarja elhagyni az ember. De ez az út vezet át a család, családok szétesésén, gyerekek szüleinek elvesztésén, esetleg magzatemberek megölésén, mások letiprásán, emberi kapcsolatok megromlásán, a magányon és belső ürességen, míg megérkezik majd a halál torkába. Ez az út lehet, nem kerülne ki az áldó és mindenható Istent. Lehet, egy-egy imával meg is célozza őt. S lehet, nem kerülne ki még a gyógyító Jézust se, kiváltképp, ha betegségben hozzá fordulhat. De ez az út nagyívben kerülni akarja a Golgotán lévő keresztet, s a kereszten szenvedő Krisztust. Mert ez az út ugyan keresztezi olykor a kereszthordozás útját, de az úton lévő minél gyorsabban messze kíván lenni ez úttól. És ez baj. Mert az életre csak a krisztuskövetés kereszthordozó útja vezet, mely nem kerüli el a nehézségeket, azaz akkor is az Isten iránti engedelmségben, szeretetben jár, mikor nehéz az Istennek engedelmeskedni és nehéz az embereket szeretni.

Nos, vannak sokan, akik még nem ezen az úton járnak. Aki nem ezen az úton jár, annak azért kell változnia, mert nem jó irányba megy! Ha szeretne boldogságot és életet, akkor változtatnia kell gondolkodásán és élete útján. Természetesen nem muszáj, hisz mehet az ember a pusztulás felé is. Nem muszáj változtatni, csak hasznos. De vannak, akik még nem kanyarodtak rá. Például olyan emberek, akik nem is igen hallják a felszólítást, mert nem járnak olyan helyen, pl. templomban, ahol hallhatnák. De lehetnek olyanok is, akik hallják a felszólítást, és mégse tértek még az életre vezető útra. Mert templomba járnak ugyan, de Jézussal még nem. Ezért nem kanyarodnak az élet útjára. Létezhet ilyen is. Régen (ötven-száz éve) úgy gondolták, hogy vannak ilyen vallásos tömegek, akik megtöltik a templomokat, de nagy változásra lenne szükségük, mert nem Jézussal élnek. Ezért szerveztek a templomos embereknek evangelizációkat. Aztán olyan is volt, hogy kifejezetten lelkészeknek szerveztek evangelizációkat. Én ma már nem akarom megítélni, hogy ezekre mennyi szükség volt. Ma én úgy gondolom, hogy akik istentiszteletre járunk, többségünkben Krisztus útján szeretnénk haladni. Aki nem így van ezzel, mert láttunk példát kivételre is, az meg, ha megmakacsolja magát, egyszerűen felhagy az istentiszteletre való járással is. Ezt gondolom én, de azért érdemes mindenkinek végiggondolnia a saját útját: rákanyarodott-e már a keresztet is elfogadó, jézusi útra?

Annál is inkább érdemes átgondolni utjainkat, mert az, hogy rákanyarodtunk egy útra, az még nem jelenti azt, hogy végig is mentünk rajta. Sőt, azt sem jelenti, hogy egyáltalán megyünk rajta. Megújulásra egyáltalán nem csak annak van szüksége, aki még nem bízta Jézusra az életét. Pál sem hitetleneknek írja a római levelet. Változásra és megújulásra nekünk, hívő embereknek is nagyon nagy szükségünk lehet. Mert van, aki ezen az úton van, de megakadt rajta. Eljutott ezen az úton egy szintre, de ott megült. Onnan már nem ment tovább. „*Eljutottam oda, hogy ha nincs más programom, eljövök templomba*” – mondja, de oda, hogy istentiszteletre akkor is eljőjtek, ha ezért valami másról le kell mondanom, arra a szintre már nem megy tovább. Megrekedt egy műkedvelő szinten. Vagy eljutott oda, hogy a perselybe a feleslegéből valamit bedob, de messze van még attól, hogy egyházfenntartásra a nettó jövedelmének egy százalékát áldozza. A tized Úrnak szentelésétől pedig még iszonyatos távolságra van. Ez is egy elakadás. Vagy: imádkozni majdnem mindennap szokott, de imaéletének mélysége nem változik. Sem az egyéni, sem a közös imádságban nem mutat előrelépést. Vagy áhítatos könyveket olykor olvas, de konkrétan a Biblia olvasására csak ritkán szán időt. Vagy néhány dologban már engedelmeskedik Istennek, de amiben nehezebbre esik, abban nem. Pl.: szívesen segít az egyháznál kisebb kétékezi munkákban, de a haragosának aztán meg nem bocsát. Ez is egy nagyon fájdalmas elakadás. És az elakadások nagyon veszélyesek, mert akár visszacsúszásokhoz is vezethetnek.

Én azt gondolom, nagyon is könnyű megakadni a hitfejlődés útján. A hívő ember legalább annyira hajlamos azt gondolni magáról: „jó vagyok én már így is”, mint a hitetlen. Ezért mondja a hívő közösségnek Pál apostol: Változzatok meg értelmetek megújulásával! Ha már a jó úton vagytok, ne álljatok meg rajta, mert akkor félő, hogy nem érkeztek meg. Tudatosan törekedjete a Krisztus útján való előre haladásra, mert a tudatos törekvés nélkül szinte biztosra vehető az elakadás. Észre sem veszem, és máris elégedett vagyok magammal.

Isten parancsa viszont azoknak is szól, akik haladnak Jézus útján. Nekik is állandóan változni és megújulni kell, pedig ők jó úton és jó irányba mennek. Ahhoz tudnám ezt hasonlítani, mikor az ember az autópályán robot a célja felé. Az út nagyjából egyenes, az irány pedig jó. Mégse tapasztaltam sose olyat, hogy a sofőr hosszú időre elengedte volna a kormányt. Mert bármennyire is jó az irány, azért tudjuk, hogy apró kis korrekciókra, az utas számára talán észrevehetetlen finom kis kiigazításokra mindig szükség lehet, s gyakran szükség is van. S minél elszántabban haladunk

Krisztust követve, annál inkább észrevesszük, hogy a változást nem fejezhetjük be, mert a Jézus követés útja, a folyamatos változás útja. Folyamatosan változnunk kell, mert azt rendelte rólunk az Isten, hogy hasonlóká legyünk az Ő Fia képéhez (Rm; 8:29). Talán nem kell különös önkritikai képesség annak belátásához, hogy ehhez bizony még jócskán változnunk kell. S az ige azt is megmondja nekünk, hogy hogyan lehetséges és milyen irányba kell, menjen a változás.

A változás első része abban áll, hogy életemet nem önmagában lévő atomként kezdem értelmezni. Felfedezem, hogy egy testnek, Krisztus testének a része, egy sejtje vagyok, s lételemnek e testen belül van értéke, értelme, jogosultsága. S ezért elkezdem megkeresni helyemet és funkciómat ebben a testben. Mint az őssejt, mely szépen addig vándorol, míg ráakad arra a helyre, ahol szükség van rá, és szépen specializálódik a helyének megfelelően. A tanító a tanításban, a buzdító a buzdításban, az adakozó az egyszerűségben. Ugyanígy az előjáró és a könyörülő is. Életem Krisztus testében, az egyházban a helyére talál. Ez a változás első része. Ha az egyházban nem vagy a helyeden, változnod kell. Ha pedig az egyházban megtalált helyeden nem érzed jól magad, akkor meg kell újulnod Jézus vezetésével. Lehet, meg kell újítanod a testvéreiddel a kapcsolatodat, vagy a fővel, Jézussal, vagy a saját lelkedben kell rendet tenned. Általánosságban nem lehet megmondani, hogy mit tegyél ilyenkor, hisz sok féle eset van, de az biztos, hogy változtatnod kell, hogy újra jól érezd magad a testben, a gyülekezetben, és a szolgálatodban. (Ha véletlenül nincs szolgálatod, akkor könnyen lehet, hogy szintén változtatnod kell, mert Isten a sejteket nem a tétlenségre teremtette a Krisztus-testben sem.)

A változás másik dimenziója a jellem és viselkedés krisztusivá válása. Rendkívül csodálkoznék, ha valaki azt mondaná, hogy neki e téren nincs már változnivalója. Mert aligha van köztünk olyan, aki azt mondhatná, hogy ő már teljesen krisztusi. Pedig törekednünk erre szükséges. Mert ez a törekvés a keresztyén élet. Az az út, hogy elindulunk a világból, ahol pont olyanok voltunk, mint általában a világban élők. Önzők, élvhajászok, alattomosak, versengők, keményszívűek, képmutatók, stb. De Jézus követőiként ilyenek nem maradhatunk. Az akaratunknak együtt kell működni Isten belénk költöző Lelkével abban, hogy egy új, egy alternatív életformát kezdjünk megvalósítani. Egy egészen újat, melyben a szeretet nem képmutató, melyben iszonyodunk a gonosztól, ellenben ragaszkodunk a jóhoz, melyben figyelmesek, testvérszeretőek, egymást tisztelőek, szolgálatkészek és lélekben buzgók vagyunk. Mely életformában van remény, van öröm, van a próbákban kitartás és az imában állhatatosság. Ebben az új életben egymással közösséget vállalunk, a vendégszeretetet gyakoroljuk, a ránk fenekedő ellenséget pedig nem átkozzuk, hanem áldjuk. Együtt érzünk az emberekkel, és osztozunk örömükben és bánatukban. Magunkat nem tartjuk nagyra, és alázasak vagyunk. Békességre törekszünk minden emberrel, a bosszúállástól eltekintünk, az ítéletet pedig Istenre hagyjuk. Ugyanakkor pedig igyekszünk mindenkivel, még a rosszindulatú emberekkel is jót tenni, hogy a rossz ne győzhessen le minket, hanem mi győzzük le a rosszat jóval. Hát valahogy így kéne, változzon egyre inkább Krisztusivá a lelkünk, életünk. S ahogy ezen ügyködünk Isten segítségével egyénileg és közösségileg is, az a véget nem érő és Isten előtt kedves megújulás, reformáció. Ámen.

1. Mond-e olyat bárkinek is az apostol, hogy „te már jó vagy, neked már nem kell változnod”?
2. Összetartozásunkat milyen képpel fejezi ki az apostol az 5. versben? Mennyire szoros az a kapcsolat, amit ez a kép felvázol előttünk?
3. Beszél-e az apostol olyanokról, akiknek semmilyen szolgálatot sem kell végezni?
4. A 9. versztől kezdődő szakaszban a keresztyén jellemfejlődésnek milyen lehetőségeit vázolja fel az apostol?
 - a) Te rákanyarodtál már a Jézussal járó útra? Hogyan történ életedben ez a változás?
 - b) Elfogadod, hogy a Jézust követő út kereszthordozó út? Csak áldásokat szeretnél Istentől, vagy kész vagy elfogadni a nehézségeket, a szenvedést, a keresztet is?
 - c) Hogyan haladsz az úton? És hol vannak elakadásaid (imaélet, igeolvasás, adakozás, templomba járás, a közösség gyakorlása, szolgálat, megbocsátás, stb., stb.)? Esetleg olyan területe is van a kegyességnek, ahol visszacsúszás történt?
 - d) Megtaláltad helyed és szolgálatod a gyülekezetben? Örömmel vagy a helyeden, és örömmel végzed szolgálatod?